

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

Vnde ductae sint facetiae, ac facetudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

IOANNIS IOVIANI PONTANI
DE SERMONE LIBER
TERTIVS.

unde ductæ sint facetiæ, ac facetudo.

E Facetudine igitur dicturi, quam mediocritatem esse quandam primo libro ostendimus, ne a nobis ipsis descisse uideamur, ab origine quidē ipsa, nominisq; exordiemur deductione. Verbum ipsum Facio, unde Facetiæ ductæ sunt, apud prisca illos & Latinos, et Romanos homines i maxima fuit, frequētissimaq; usurpatione. Ita q; & pacem, & bellum, et fœdus, & inducias facere dixerunt, et delicias, & ludos, & nuptias, & conuiuia, & abortum, & domum, & templa, & porticum, & nomina, & id genus penē innumerabilia, In his autem & uerba facere, & uersus, & orationem, & iocos, Inde q; qui in conuiuijs, in consultationibus, in senatu, in concionibus uerba cum grauitate facerent, cumq; dignitate, & copia, Facundos dixere, & uirtutem eam Facundiam, ut iam diximus, quam Plautus (quo Romanam locupletaret linguam) etiam Facunditatem appellauit a faciunda uidelicet oratione. Qui uero in circulis, congressionibus, conuiuijs, communibusq; in sermonibus, ac consuetudinibus ad iocunditatem solum, animorumq; recreationem cum moderatione & gratia, Facetos, qui etiam dicta ipsa appellauere Facetias, habitū uero reliquere innominatum, quem nobis appellare tum Facetudinem, ac Facetiæ placuit, tum etiam Facetitatem.

Facetudinem uirtutem esse.

Virtutem autem hanc esse illud præcipue docet, quod in sermonibus, congressionibusq; inuendis, in habenda item oratione siue ad multos, siue ad paucos, popularibusq; in concionibus & laudamur ubi mediocritatem seruauerimus, & uituperamur, cum secus. Quod si mediocritas ea est, ut quidem est, inter duo uti extrema constituatur oportet. Quæ igitur ea sint, quærendum est diligentius. Nec mutus igitur opponetur faceto, quippe cum mutus non solum non facetus esse, uerum minime queat fari. Quia è re nequaquam etiam opponi ei potest, qui ætate sit infans, cum hic ipse infans non sit locutione cassus, uerū adhuc inhabilis ad bene exacteq; loquendum. Itaq; neq; infantia aduersabitur facetudini. Parte ex alia multo ei minus aduersa erit loquaci-

DD ii